

Лектори курсу

**Контактна інформація
лектора (e-mail)
Сторінка курсу e-Learn**

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Педагогіка та управління закладами вищої освіти»

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)

Спеціальність для всіх спеціальностей

Освітня програма для всіх ОНП

Рік навчання 1, семестр 1

Форма навчання денна, вечірня, заочна

Кількість кредитів ЄКТС 4

Мова викладання українська

д-р пед. наук, професори Ніколаєнко Станіслав Миколайович,
Сопівник Руслан Васильович, Васюк Оксана Вікторівна,
Буцик Ігор Михайлович

527-83-55

pedagogic@ukr.net

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4863>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни є підготовка майбутнього доктора філософії до розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності у закладі вищої освіти у напрямі здійснення навчально-виховної, науково-методичної та організаційної роботи у закладі вищої освіти.

Основними завданнями вивчення є: формування у аспірантів спеціалізованих знань та умінь з організації освітнього процесу у закладі вищої освіти на основі використання сучасних методів, форм та технологій у системі вищої освіти, організації наукової та інноваційної діяльності.

У результаті вивчення освітнього компоненту здобувачі оволодіють такими компетентностями:

- інтегральна:

- здатність генерувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми в галузі освіти (насамперед аграрної освіти) у процесі дослідницько-інноваційної та професійної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики.

- загальні компетентності (ЗК):

1) ЗК05. Здатність генерувати нові науково-теоретичні та практично спрямовані ідеї (креативність) під час вирішення дослідницьких і практичних задач, у тому числі у міждисциплінарних галузях.

2) ЗК06. Здатність критично осмислювати події та явища наукового життя для формування власної світоглядної позиції.

3) ЗК10. Здатність до цілісного розуміння основних тенденцій менеджменту у вищій освіті та закономірностей світового процесу управління закладами вищої освіти, аналізувати та порівнювати проблеми педагогіки вищої школи, дотримуючись принципу системності, зв'язку теорії з практикою; здатність до самоменеджменту, планування й розв'язування задач власного професійного та особистісного зростання та лідерства.

- фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

1) СК01. Здатність здійснювати освітню і науково-дослідницьку, управлінську діяльність на основі гуманістичного світогляду і глибокого проникнення в суть педагогічних процесів і явищ із використанням широкого кола наукових джерел.

2) СК03. Здатність виявляти й інтерпретувати актуальні проблеми аграрної освіти і педагогіки, пропонувати оптимальні шляхи їх вирішення, генерувати нові ідеї.

3) СК04. Здатність аналізувати результати педагогічних досліджень, можливості їх впровадження у сферу аграрної освіти, окреслювати напрями подальших наукових розвідок.

4) СК05. Здатність системно аналізувати теорію педагогіки в історичній ретроспективі, творчо впроваджувати її в сучасну освітню й наукову практику.

5) СК06. Здатність застосовувати сучасні досягнення в освіті та до цілісного розуміння основних тенденцій та закономірностей екологічного виховання, біономічних процесів, педагогічного процесу на різних етапах історичного розвитку педагогіки, аналізувати та порівнювати педагогічні проблеми, дотримуючись принципу зв'язку теорії з практикою.

6) СК07. Здатність здійснювати наукову, викладацьку, управлінську діяльність у аграрних закладах вищої освіти, використовувати відповідні компетентності в дослідженні та організації аграрної освіти та менеджменту, планувати і організовувати наукову діяльність у освітніх установах, визначати проміжні і кінцеві цілі наукового проекту, вибудовувати взаємодію зі різними інституціями і дослідними центрами, створювати позитивні міжособистісні стосунки й доброзичливий психологічний клімат.

7) СК08. Здатність до організації та проведення науково-педагогічної діяльності та управлінської діяльності у закладах вищої аграрної освіти з використанням теоретичних та методологічних напрацювань власного наукового дослідження та кращих програм менеджменту закладів вищої освіти, практик професійної діяльності на засадах академічної доброчесності, проектування та моніторингу освітнього процесу з урахуванням необхідних змін в освітній сфері, в діяльності науковців, управлінців і педагогів-практиків, діяти з позиції лідера.

8) СК09. Здатність до розробки науково обґрунтованих рекомендацій щодо вдосконалення педагогічних процесів.

9) СК10. Володіння системою педагогічних категорій, методів з метою вирішення дослідницьких і практичних завдань.

10) СК11. Здатність вибудовувати студентоцентровану взаємодію, доброзичливий психологічний клімат та позитивні міжособистісні взаємини із здобувачами вищої освіти.

11) СК12. Здатність застосовувати методологію компетентнісного підходу щодо організації освітнього процесу на засадах суб'єкт-суб'єктного характеру.

У результаті вивчення дисципліни здобувач, згідно програмних результатів навчання повинен:

- **знати:** основні засади проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень; методами і засобами дослідницької діяльності педагога, організацію досліджень, методики збору, систематизування та обробки інформації, інтерпретування отриманих результатів, методи вивчення та творчого застосування педагогічної спадщини і досвіду узагальнення та підготовки висновків; законодавчу базу закладів освіти; мету інноваційної, наукової та освітньої діяльності; методику впровадження інноваційних прийомів в освітній процес аграрних закладів вищої освіти; шляхи способи і прийоми планування професійної діяльності у сфері наукових досліджень та професійного і особистісного розвитку, норми оцінювання власних потенційних можливостей обраних способів і шляхів розв'язання поставлених завдань; сучасні методологічні принципи, активні методи навчання, стратегії педагогічної взаємодії, способи комунікативного впливу та діалогічного педагогічного спілкування, основи лідерства і саморегуляції; закономірності світового педагогічного процесу, основи формування ціннісного світогляду і сталого розвитку педагога; методи діагностики рівня компетентності (навченості, ціннісної позиції) здобувачів освіти; методи й методики моніторингу якості знань здобувачів.

- **уміти:** проводити дослідження на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку з метою отримання нових знань та/або здійснення інновацій; оперувати різними методами і засобами дослідницької діяльності педагога; аналізувати та застосовувати концептуальні моделі, науковий доробок вітчизняних та зарубіжних вчених, фундаментальні постулати та теорії екологічного виховання, новітні підходи до педагогічних досліджень та функціонування біономічних процесів; збирати, систематизувати та обробляти інформацію, інтерпретувати отримані результати, вивчати та творчо застосовувати педагогічну спадщину і досвід роботи педагогів-новаторів, робити висновки; користуватися законодавчою базою, що регламентує роботу закладу освіти; визначати мету інноваційної діяльності, обґрунтовувати необхідність внесення запланованих змін у наукову роботу та освітню діяльність; впроваджувати інноваційні прийоми в освітньому процесі аграрних закладів вищої освіти з метою мотивації здобувачів; планувати професійну діяльність у сфері наукових досліджень, застосовувати способи і прийоми планування мети, формулювати мету професійного і особистісного розвитку, оцінювати власні потенційні можливості, реальність обраних способів і шляхів розв'язання поставлених завдань планувати та здійснювати освітній процес на основі сучасних методологічних принципів, застосовувати активні методи викладання, використовувати різні стратегії педагогічної взаємодії, способів комунікативного впливу, діалогічного педагогічного спілкування, а також демонструвати навички лідерства і саморегуляції на основі самопізнання; вміти застосовувати основні тенденції та закономірності світового педагогічного процесу для здійснення наукового дослідження процесу формування ціннісного світогляду і сталого розвитку у викладацькій діяльності; застосовувати форми, методи і засоби аналізу діяльності науково-педагогічних працівників; застосовувати індивідуальні і групові прийоми прийняття оптимальних рішень щодо організації та управління колективною творчою діяльністю, а також менеджментом закладів вищої освіти з урахуванням

вітчизняного і зарубіжного досвіду, демонструвати лідерські якості, ефективно спілкуватися на професійному та соціальному рівнях на засадах наукової етики і академічної доброчесності у науковому дослідженні та їх поширення і впровадження в освітню практику; застосовувати методи діагностики рівня компетентності (навченості, ціннісної позиції) здобувачів освіти; застосовувати методи й методики моніторингу якості знань здобувачів для аналізу освітнього процесу, його корекції та зміни.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/ практичні, самоств. робота)	Результати навчання	Завдання	Оціню- вання
1 семестр				
<p>Тема 1. Педагогіка вищої школи як галузь педагогіки. Студент закладу вищої освіти як об'єкт і суб'єкт навчання. Викладач закладу вищої освіти як організатор освітнього процесу ЗВО Педагогіка вищої школи як галузь педагогіки. Студент закладу вищої освіти як об'єкт і суб'єкт навчання. Викладач закладу вищої освіти як організатор освітнього процесу ЗВО</p>	2/2/8	<p>Знання: основні педагогічні категорії, система педагогічних знань, сутність педагогічного процесу у вищій школі та його закономірності; сутність поняття «формування» та «розвиток»; сучасні завдання та зміст всебічного розвитку студентів; особливості юнацького віку, сутність понять «індивідуальність», соціалізація особистості у студентському віці; специфіка професійної педагогічної діяльності викладача ЗВО, функціональні компоненти педагогічної діяльності, завдання, права та обов'язки викладача ЗВО, роль і значення культури освітян у становлення демократичної держави, шляхи формування загальної і педагогічної культури викладача ЗВО. Уміння: оперувати поняттями з основних педагогічних категорій, системи педагогічних знань, розрізняти та пояснювати предмет і завдання галузей педагогіки., значення педагогіки у всебічному розвитку особистості. Аналізувати освіту як провідний чинник виховання фахівця. Пояснювати специфіку професійної педагогічної діяльності викладача ЗВО, функціональні компоненти педагогічної діяльності, завдання, права та обов'язки викладача ЗВО, роль і значення культури освітян у становлення демократичної держави, шляхи формування загальної і педагогічної культури викладача ЗВО.</p>	Написання конспектів, доповідей, есе, тестів, підготовка презентацій, виконання самостійної роботи, підготовка до практичного заняття.	7
<p>Тема 2. Теорії наукового пізнання. Нормативно-правова база освітньої галузі України. Зміст освіти і зміст навчання у сучасній вищій школі. Процес навчання, його структура. Закономірності, принципи та правила навчання.</p>	2/2/8	<p>Знання: сутність та поняття про «наукове пізнання», теорії пізнання, методи наукового пізнання; поняття «компетентності» та «компетенції»; нормативно-правова база освітньої галузі України; сутність змісту освіти та змісту навчання; мета і пріоритети розвитку освіти; функції навчання; психофізіологічні закономірності процесів формування знань, умінь та навичок; етапів навчання, їх взаємозалежність; сутності правил, закономірностей, принципів навчання, їх взаємозв'язок. Уміння: оперувати поняттями з сутності змісту освіти та змісту навчання; аналізувати та характеризувати нормативно-правові документи, в яких відображено зміст освіти. Пояснювати сутність дидактики та основних її категорій, компонентів; оперувати поняттями у межах дидактики, основних її категорій,</p>	Написання конспектів, доповідей, есе, тестів, підготовка презентацій, виконання самостійної роботи, підготовка до практичного заняття.	7

		компонентів та функцій навчання; психофізіологічних закономірностей процесів формування знань, умінь та навичок; етапів навчання; аналізувати та характеризувати навчальний процес у межах поетапного формування знань, умінь та навичок; оперувати поняттями у межах правил, закономірностей та принципів навчання; аналізувати та характеризувати принципи навчання, формулювати правила навчання.		
Тема 3. Методи навчання. Закономірності розвитку навчально-пізнавальної діяльності студентів та шляхи її активізації. Контроль і оцінювання успішності у навчанні.	2/2/8	Знання: сутності методів та прийомів навчання, класифікацій методів навчання; оптимального вибору методів та форм навчання; закономірності розвитку навчально-пізнавальної діяльності студентів та шляхи її активізації; сутність контролю і оцінювання успішності у навчанні, види, форми і методи контролю, критерії та показники оцінювання. Уміння: оперувати поняттями у межах методів та прийомів навчання; аналізувати та характеризувати освітній процес у межах застосування методів навчання; пояснювати закономірності оволодіння знаннями та навичками в роботі понятійно-логічної та образної сфер мислення; аналізувати взаємозв'язки та суперечливість закономірностей в роботі понятійно-логічної, образної та емоційної сфер у процесі оволодіння знаннями; аналізувати та характеризувати процес контролю і оцінювання успішності у навчанні.	Написання конспектів, доповідей, есе, тестів, підготовка презентацій, виконання самостійної роботи, підготовка до практичного заняття.	7
Тема 4. Суть процесу виховання. Закономірності та принципи виховної роботи. Зміст виховання у ЗВО.	2/2/8	Знання: сутність процесу виховання; закономірності та принципи виховної роботи, зміст виховання у ЗВО; критерії вихованості, ступені вихованості. Уміння: оперувати поняттями сутність «виховання», «вихованість», закономірність, принципи виховної роботи, аналізувати зміст виховання у ЗВО; характеризувати критерії вихованості, ступені вихованості.	Написання конспектів, доповідей, есе, тестів, підготовка презентацій, виконання самостійної роботи, підготовка до практичного заняття.	7
Тема 5. Основні методи та організаційні форми виховання у ЗВО. Робота наставника студентської групи.	2/2/8	Знання: сутність методу виховання, класифікації методів виховання; функції, завдання, напрямки та зміст педагогічної роботи наставника студентської групи, планування виховної роботи з групою; сутність колективу і його ознаки, функції та стадії розвитку студентського колективу, роль молодіжних організацій у вихованні студентів. Уміння: пояснювати класифікації методів виховання; застосовувати методи і форми виховання; діагностувати вихованість студента, визначати основні завдання для формування колективу студентської групи.	Написання конспектів, доповідей, есе, тестів, підготовка презентацій, виконання самостійної роботи, підготовка до практичного заняття.	7
Тема 6. Світові та національні тенденції управління розвитком освіти. Правові засади реалізації управлінських функцій у закладі освіти.	2/2/8	Знання: сучасні проблеми розвитку світу, основні типи держав, передумови виникнення економіки знань, основні теоретико-методологічні підходи до творення законодавства про освіту, статті Конституції і Закону України про освіту; історичні витоки законодавства України про освіту; роль і місце керівника ЗО в реалізації законодавства про освіту; функціональні обов'язки, контрактів та посадових інструкцій; структура управління ЗО; особливості діяльності суб'єктів господарювання	Написання конспектів, доповідей, есе, тестів, підготовка презентацій, виконання самостійної роботи, підготовка до практичного заняття.	7

		у сфері освіти. Уміння: аналізувати положеннями з проблем розвитку світу, передумови виникнення економіки знань, основні теоретико-методологічні підходи до творення законодавства про освіту; оперувати положеннями щодо витоків законодавства України про освіту; ролі і місця керівника ЗО в реалізації законодавства про освіту; оперувати функціональні обов'язки, контрактів та посадових інструкцій; оперувати особливостями діяльності суб'єктів господарювання у сфері освіти.		
Тема 7. Вплив процесів європейської та світової інтеграції на законодавче забезпечення розвитку вищої освіти України. Законодавче та нормативно-правове забезпечення діяльності закладів вищої освіти України.	2/2/8	Знання: сучасний стан вищої освіти в Європі та світі, законодавство України про вищу освіту, пункти Національної рамки кваліфікацій; особливості Закону України «Про вищу освіту»; законодавче забезпечення наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності; зміст програми розвитку університетів наук про життя в межах програми «Європа-2020», ініціативи Європейської Комісії з питань освітнього простору до 2025 року, шляхи модернізації та оновлення вищої освіти в Україні. Уміння: аналізувати сучасний стан вищої освіти в Європі та світі, законодавство України про вищу освіту, Національну рамку кваліфікацій; аналізувати зміст положень Закону України «Про вищу освіту» у межах наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності; аналізувати та повірювати пункти програми розвитку університетів наук про життя в межах програми «Європа – 2020» та ініціативи Європейської Комісії з питань освітнього простору до 2025 року; аналізувати зміст нормативно-правових актів, визначати їх недоліки та надавати пропозиції щодо їх удосконалення.	Написання конспектів, доповідей, есе, тестів, підготовка презентацій, виконання самостійної роботи, підготовка до практичного заняття.	7
Тема 8. Правове забезпечення фінансово-господарської діяльності та організації охорони праці в закладах освіти. Зарубіжний досвід функціонування та законодавчого забезпечення діяльності закладів освіти.	2/2/8	Знання: зміст законодавства України, що регулює фінансово-господарську діяльність ЗО; правове регулювання фінансово-господарської діяльності ЗО; зміст нормативно-правових актів з охорони праці та організаційних засад працевпорядної роботи ЗО; сучасні тренди розвитку вищої освіти в Європі і світі; зміст діяльності університету штату Айова (США); участь України в Болонському процесі. Уміння: аналізувати положення нормативно-правових актів, що регулюють фінансово-господарську працевпорядну діяльність ЗО; аналізувати зміст нормативно-правових актів, визначати їх недоліки та надавати пропозиції щодо їх вдосконалення; аналізувати сучасні тренди розвитку вищої освіти в Європі і світі; аналізувати зміст нормативно-правових актів, визначати їх недоліки та надавати пропозиції щодо їх вдосконалення.	Написання конспектів, доповідей, есе, тестів, підготовка презентацій, виконання самостійної роботи, підготовка до практичного заняття.	7
Тема 9. Організаційно-педагогічні основи управління та самоменеджменту в діяльності керівника закладу освіти. Прийняття	2/2/8	Знання: історія виникнення науки управління; сучасні вимоги до керівника; самоуправління, самоменеджмент, тайм-менеджмент у діяльності керівника ЗО; управлінська діяльність керівника, моделі управління освітніми установами, організація праці і робочого місця; основні організаційні форми управління ЗО; критерії оцінювання	Написання конспектів, доповідей, есе, тестів, підготовка презентацій, виконання самостійної роботи, підготовка	7

управлінських рішень у закладі освіти.		управлінської діяльності керівника ЗО; планування роботи ЗО; управлінські рішення, функції, вимоги до них; етапи прийняття рішень; альтернативні рішення; індивідуальні та колегіальні підходи до прийняття управлінських рішень у ЗО; контроль за виконанням управлінських рішень. Уміння: оцінювати управлінську діяльність керівника ЗО; планувати роботу ЗО і керівника; приймати управлінські рішення у ЗО; контролювати за виконанням управлінських рішень.	до практичного заняття.	
Тема 10. Професійні вимоги до керівника закладу освіти. Етика керівника закладу освіти.	2/2/8	Знання: вимоги до керівника ЗО, психограма керівника ЗО; імідж і стиль керівництва ЗО; типології стилів лідерства; принципів і прийомів у діяльності керівника; етичних проблем навчально-виховного процесу, етичних стосунків у ЗО; професійної етики керівника; моделі професійної етики керівника, типів та класифікацій конфліктів, стилів поведінки особистості в конфлікті. Уміння: розрізняти стилі керівництва закладом освіти; аналізувати етичні стосунки у ЗО, пояснювати та розв'язувати конфлікти, формувати професійну культуру.	Написання конспектів, доповідей, есе, тестів, підготовка презентацій, виконання самостійної роботи, підготовка до практичного заняття.	7
Всього за семестр				70
Залік				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання завдань практичних занять відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час заліку заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати, есе повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано